

شترق

دست‌فروشی زنان به‌خصوص در شهرهای شمالی با توجه به تولیدات بومی و محلی رواج دارد. عکس: معصومه جعفری، مهر

حق‌بان

تغییر «نام» همچون حق شهروندی

کم‌نظیر است. در تجربه وکالتی که نگارنده برای تغییر نام موکل خود در این شعبه داشته است، با حکمی پنج‌صفحه‌ای و مفصل به همراه ادله قانونی، شرعی، فلسفی و اجتماعی سپهسالاری، سپه‌داری، امیر نویایی، امیر تومانی و سایر القاب لشکری و نظامی را ممنوع اعلام می‌کند.

جدا از مواد کلی قانون مدنی تحت عنوان «در اسناد سجل احوال» (مواد ۹۹۲ تا ۱۰۱۰)، در حال حاضر قانون مادر در زمینه انتخاب نام، قانون «ثبت احوال» مصوب ۱۳۵۵ و آیین‌نامه اجرائی آن است. به موجب ماده ۲۰، انتخاب نام با اعلام‌کننده ولادت است. برای نام‌گذاری، یک نام ساده یا مرکب که عرفاً یک نام محسوب می‌شود، انتخاب خواهد شد. هرچند قانون ثبت احوال مرجع دعای مربوط به تغییر نام را محاکم دادگستری می‌داند، در عمل سازمان ثبت احوال با دستورالعملی ادارات ثبت احوال را نیز در مواردی صالح به تغییر نام می‌داند که این مصوبه با توجه به اصل ۱۷۳ قانون اساسی، به دلیل مغایرت با قانون، قابل ابطال در دیوان عدالت اداری است.

در زمینه تغییر نام بین قضات دو دیدگاه کلی وجود دارد؛ دسته‌ای با هدف اعتبار اسناد سجلی و جلوگیری از سوءاستفاده‌های احتمالی، در پذیرش دعای تغییر نام سخت‌گیری می‌کنند، اما دسته دوم این موضوع را بیشتر سلیقه صاحب نام دانسته و دادخواست‌های طرح‌شده را می‌پذیرند. در دسته دوم دادرسانی هستند که موضوع را جزء حقوق شهروندی می‌دانند؛ برای نمونه آرای آقای «محمدرضا فتحی»، رئیس شعبه ۲۲ دادگاه حقوقی تهران (مجمع قضائی شهید بهشتی) در این زمینه

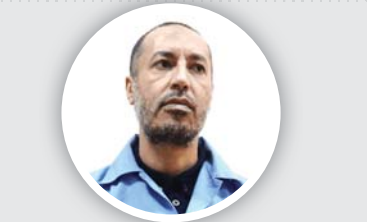
بزرگداشت فهیم دشتی روزنامه‌نگار و مبارز افغان

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران ایران با صدور بیانیه‌ای یاد فهیم دشتی، روزنامه‌نگار متعهد و شجاع افغانستان را گرامی داشت. در متن بیانیه آمده است: «فهیم دشتی روزنامه‌نگار مردمی، محبوب و سرشناس افغانستان و سخنگوی نیروی مقاومت پنجشیر روز یکشنبه ۱۴ شهریور به شهادت رسید. در میان خبرهای دریافتی از تحولات و اتفاقات افغانستان که روزنامه‌نگاران ایران با دقت و حساسیت دنبال می‌کنند، شهادت «فهیم

اتفاق

یورونیوز: ساعدی قذافی، پسر معمر قذافی و بازیکن سابق پروچیا، اودینزه و سامپدرویا از زندان آزاد و راهی ترکیه شد. او از سال ۲۰۱۴ و پس از استرداد از نیجریه در زندان به سر می‌برد. یکی از اتهامات او قتل رشید ریانی، مربی باشگاه فوتبال الاتحاد طرابلس در سال ۲۰۰۵ بود که البته سال ۲۰۱۸ در این مورد تبرئه شد.

ورایتی: روز گذشته جسد مایکل ک. ویلیامز، هنریشه ۵۴ساله آمریکایی در آپارتمانش پیدا شد. پلیس می‌گوید شواهد اولیه از مرگ بر اثر اوردوز –بیش‌مصرفی– مواد روی داده است. مایکل ک. ویلیامز بیشتر به علت ایفای نقش در سریال تلویزیونی وایر (شود) شناخته می‌شود که در پنج فصل از شبکه اچ‌بی‌وی آمریکا پخش شد.

ابراهیم ایوبی وکیل دادگستری

برای شناسایی افراد جامعه از یکدیگر وجوه تمایزی وجود دارد که مهم‌ترین آن نام و نام‌خانوادگی است. کاربرد نام در سطح خانواده بوده و در سطحی وسیع‌تر، از نام‌خانوادگی در کنار نام استفاده می‌شود. فلسفه قید نام پدر در اسناد سجلی در مواردی بود که نام و نام‌خانوادگی دو فرد یکسان باشد، اما در حال حاضر با وجود شماره ملی، آوردن نام پدر (به‌تازگی در برخی از کشورها نام مادر) چندان ضروری به نظر نمی‌رسد. انتخاب نام همواره بحث‌برانگیز بوده است. این وجه فردی که به دلیل لزوم انتخاب در زمان طفولیت، شخص نقشی در انتخاب آن ندارد، گاهی موجب ناخرسندی صاحب آن شده که ابتدا با انتخاب نام مستعار و سپس درصدد تغییر آن برمی‌آید. در ادامه می‌بینیم چه سازوکاری بر دادرسی تغییر نام حاکم است.

ثبت احوال در ایران به موجب تصویب‌نامه مصوب ۱۳۹۷ دولت و بنا بر پیشنهاد وزیر داخله و وزیر عدلیه که در ۴۱ ماده تنظیم شده بود، در آذر همان سال فقط در تهران شروع به کار کرد. در سال ۱۳۰۴ و با تصویب قانون سجل احوال در ۳۵ ماده، اداره «احصائیه و سجل احوال کل مملکتی» به وجود آمد و مقرر شد در سطح کشور ورقه هویت برای مردم صادر شود. یکی از دلایل ایجاد نهاد ثبت احوال در دوران رضاخان علاوه بر سرشماری، زمینه‌سازی برای سرزبارگیری جهت تشکیل ارتش نوین

www.sharghdaily.ir

چهارشنبه ۱۷ شهریور ۱۴۰۰ ۱ صفر ۱۴۴۲ ۸ سپتامبر ۲۰۲۱ سال نوزدهم • شماره ۴۰۹۱ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۳:۰۲ • اذان مغرب ۱۹:۴۰

اذان صبح فردا ۵:۱۷ • طلوع آفتاب ۶:۴۲

فardashargh@gmail.com

روزنامه‌روا

نور نوشت

تمام رسانه‌های دنیای «آزاد» اروپایی-آمریکایی،

از هر جناح سیاسی که باشند، این روزها تصاویر، فیلم‌ها و تحلیل‌های مختلفی را درباره سقوط افغانستان به دست طالبان بر سر ما می‌ریزند. همه ما از افغان‌هایی که نمی‌خواهند تحت حاکمیت قوانین شریعت طالبان زندگی کنند و می‌خواهند به کشورهای دیگر بروند، حمایت می‌کنیم. همه ما با افرادی که از این موقعیت می‌گیرزند احساس همدلی داریم، اما، متأسفانه رسانه‌ها برای مخاطبان خود اطلاعاتی جدی فراهم نمی‌کنند. آنها چیزهایی را می‌گویند و می‌نویسند که مخاطبان‌شان می‌خواهند بشنوند و بخوانند، تمام! رسانه‌ها سعی نمی‌کنند موضوع اصلی را توضیح بدهند؛ چرا طالبان افغانستان را اشغال کرد؟ چرا افغانستان که از گروه‌ها و قدرت‌های محلی مختلف تشکیل شده، حتی در کابل در برابر طالبان تقریباً هیچ مقاومتی نکرد؟ من فکر می‌کنم در این ۲۰ سال آمریکا و تمام کشورهای غربی که به افغانستان رفته بودند، به نیروهای ارتش آموزش دادند و ارتش را با مدرن‌ترین فناوری‌ها مجهز کردند، به‌طور خلاصه، نیرویی نظامی را ایجاد کردند که اگر می‌خواست می‌توانست در مقابل طالبان بایستد و شکستش بدهد؛ اما چرا ارتشی که نیروهایش از سربازان ساده تشکیل می‌شود، نباید بخواد مقابل طالبان بایستد؟ من معتقدم با درنظرگرفتن همه مسائل، آنان طالبان را به غربی‌ها ترجیح می‌دهند. انبوه جمعیت حوالی فرودگاه کابل که می‌خواهند از افغانستان بگریزند نباید ما را فریب بدهد؛ آنان که

یادداشت

فروید در زمانه طالبان

ترجمه: سامان توکلی روان‌پزشک

دارند از این شرایط می‌گیرزند اقلیت‌اند. به خاطر دارم که «روبرت موزیل» شاهکارش را در روزهای «آتشلوس» در سال ۱۹۳۸، یعنی زمانی که اتریش به دست آلمان نازی اشغال شد و آزادی خود را از دست داد، نوشته است. موزیل می‌گوید در آن موقع، زنان، مردم عادی و توده مردم راجع به موضوعات دیگر حرف می‌زدند، راجع به کارهای روزمره معمولی. به نظر آنان آتشلوس یک موضوع سیاسی بود و راجع به آن دغدغه‌ای نداشتند. موزیل می‌گوید توده‌ها نمی‌دانند با آزادی چه کار کنند، معدودی از مردم جان خود را می‌دهند تا به «همه مردم» آزادی بدهند، اما این «همه مردم» آزادی را نمی‌خواهند. اغلب انسان‌ها نمی‌خواهند آزاد باشند. این موضوع ترسناکی است که هابز آن را گفته است. قبل از او هم آریستوکرات جوانی مثل ائین دو لا بوئسی آن را گفته بود و بعد از او هم افسرد زیاد دیگری ازجمله فروید گفتند. امسال مقارن با صدمین سال انتشار کتاب فروید، «روان‌شناسی توده و تحلیل «من» (ایگو)» است. اکنون فرصت خوبی است که آن را بخوانیم. توده نه‌تها می‌خواهد تحت سلطه باشد، بلکه به دیگران هم اجازه نمی‌دهد که از تحت‌سلطه‌بودن بگریزند. توده نه‌تها ترجیح می‌دهد خودش تحت سلطه باشد، بلکه می‌خواهد همه تحت سلطه باشند. همه همدردی‌مان با آن زنان و مردان افغان است که ترجیح دادند جانشان را در هوابیما به خطر بیندازند تا اینکه بخوانند تحت سیطره قوانین طالبان باشند؛ اما همیشه باید به خاطر داشته باشیم این مردمی که نارواداری را روا نمی‌دارند [و تحمل نمی‌کنند] در اقلیت‌اند و در اقلیت خواهند بود.

«این مقاله را «سرجیو بونوتو»، روانکاو ایتالیایی نوشته است.

زنان

علیه پستونشینی

روزگار غربی است، بسیار شبیه همان چند دهه پیش که طالبان شهر به شهر و ولسوالی به ولسوالی در حال تصرف بودند. همان روزهایی که هر روز خبری درباره خشونت طالبان درباره زنان می‌آمد؛ اینکه چطور دخترکان در توراها قایم شده‌اند یا دسته‌دسته اسیر سربازان شده‌اند یا روزی که خبر رسید بوداهای مابیان را منفجر کردند و این جمله در ذهن بسیاری ماندگار شد که «بوداها از شرم فرو ریختند». فیلم‌ها ساخته شد و کتاب‌ها از رنج دخترکانی که نمی‌توانستند به مدرسه بروند و تحصیل کنند نوشته شد. از بین آنها «لalah یوسفزی» ظهور کرد؛ شد یکی از کسانی که هم آسیب جسمی دید و هم برای آموختن دختران قدم‌های بسیاری برداشت و درنهایت در ۱۸سالگی برنده جایزه نوبل شد. چند ماه پیش زمانی که هنوز مذاکرات صلح بین طالبان و دولت جریان داشت و هنوز دولت افغانستان همچون برقی در برابر آتش طالبان آب نشده بود، همه از تغییر طالبان می‌گفتند. از تغییراتی که قرار است شکل دیگری با زنان و افغان‌ها رفتار کند. تفاوت آن سال‌ها و اکنون بر مبنای همین اعتماد شکل گرفته بود؛ به همین خاطر بود که انکار بسیاری لب فرو بسته و چشم‌پسته به این اتفاقات می‌نگرند. طالبان اکنون هوشیارتر شده است؛ با لباس‌های شیک از راه رسیده است، رستار سخن می‌گوید و کنفرانس مطبوعاتی می‌گذارد. طالبان می‌داند که قرار است همه جهان ببینند و هیچ نکویند؛ به همین دلیل است که به‌راحتی آب و برق «بنجشیر» را قطع می‌کند و درخواست کمک‌های بین‌المللی می‌کند. طالبان می‌داند که این بار قرار است جهان به نظاره بنشینند که چطور زنان از گردونه زندگی حذف می‌شوند تا در خانه‌ها بمانند؛ بی‌چور از قبل توافق شده است. اما زیرک‌تر عمل می‌کند. در نشست مطبوعاتی اعلام می‌کنند که زنان می‌توانند همان‌طور که حکم شرع و اسلام می‌گوید به مدرسه بروند و در دانشگاه یا سر کار حاضر باشند. در نشست مطبوعاتی بعدی اعلام می‌کنند که خیرها درباره جست‌وجوی خانه به خانه و پیداکردن فعالان زن دروغ است و عده‌ای به نام طالبان درصد دشره‌دارکردن چهره آنان هستند. در نشست بعدی می‌گویند شلاق‌زدن زن در ملاعام یک اشتباه کوچک بیش نیست. حالا انکار کم‌کم متفاوت با پیشینیان خود عمل می‌کنند.

زیر آسمان جهان

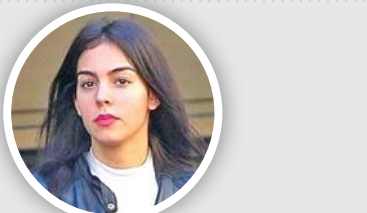
این زیباترین رقابت ورزشی دنیاست

● رقابت‌های پارالمپیک در هفته‌ای که گذشت به پایان رسید. یکی از زیباترین رقابت‌های ورزشی دنیا که محل بروز و ظهور استعدادهایی است که می‌شد در کنج خانه‌ها بمانند، افسردو و مزوی شوند و هیچ‌گاه خودشان را پیدا نکنند. اگر اهل دنبال‌کردن صفحه‌های ورزشی یا صفحه‌های عکاسی ورزشی در اینستاگرام هم باشید روی این ادعا صحه می‌گذارید که رقابت‌های پارالمپیک یکی از زیباترین عرصه‌های ورزشی دنیاست. تصاویر ثبت‌شده از توکیو در همین دو هفته‌ای که رقابت‌های پارالمپیک در میان بود، گواه این ادعاست. کافی است نگاهی به سبک بازی ابراهیم الحسینی حمدتو در رقابت‌های پارالمپیک بیندازید. یکی از پربازدیدترین ویدئوهای شبکه‌های اجتماعی که شهرتی جهانی برای حمدتو خلق کرد. آقای حمدتو هر دو دستش را از بازو از دست داده است؛ در ۱۰سالگی در یک سانحه قطار آسیب دید و هر دو دستش از بالای بازو قطع شد. او اما حالا قهرمان آفریقااست و با مهارت توپ را با انگشتان پایش به هوا می‌اندازد و با راکتی که به دهن گرفته به آن ضربه می‌زند، آن‌هم نه یک ضربه معمولی، ضربتی حساب‌شده و دقیق که برای او عناوین جهانی آورده و او را به یک چهره آیکونیک در پارالمپیک تبدیل کرده است. در رقابت‌های پارالمپیک ورزشکاران زیادی با شرایط حمدتو حضور داشتند. ورزشکارانی که هر دو دستشان را از دست داده بودند اما این محدودیت مانع از فعال‌بیشان نشد. ژنگ ناتو یکی دیگر از آنهایی است که هر دو دستش را در نوجوانی و به دلیل شوک الکتریکی از دست داد، اما او حالا یک قهرمان بی‌نظیر شناست. شناکردن بدون دست حقیقتاً کار سختی است، اما ژنگ آن را چنان با قدرت انجام می‌دهد که چشم‌ها را خیره می‌کند. ژنگ بعد از کسب مدال طلا در ویدئویی به فرزندش گفت

که بین من با اینکه دستی ندارم چطور طلای پارالمپیک را به دست آوردم. پارالمپیک پر است از داستان آدم‌هایی که «انگیزه» دارند. برای ادامه زندگی شور، علاقه و اشتیاق دارند. یکی از آنها سارا استوری است. او در حالی به دنیا آمد که از ناحیه دست چپ معلول بود اما این موضوع باعث نشد که او از دنبال‌کردن رؤیاهایش دست بکشد و حالا پرافتخارترین ورزشکار بریتاناست؛ یک دوچرخه‌سوار درجه یک که حالا با شرکت در هشت پارالمپیک یک رکورد عجیب از خودش به جا گذاشته است. سارا استوری از المپیک ۱۹۹۲ بارسلون که با ۱۴ سال سن در آن شرکت کرده بود تا امروز در همه رقابت‌های پارالمپیک برای بریتانیا به میدان رفته و تاکنون ۱۵ مدال طلا در این رقابت‌ها کسب کرده است. سارا استوری تاکنون ۲۶ رکورد جهانی را به اسم خودش ثبت کرده است. مرتضی مهرزاد، جوان دومترو ۴۶ سانتی‌متری ایرانی به تلکدراف گفته است زمانی که دلیل قسد بیش از حد بلند و پاهایی که ۱۵ سانتی‌متر با هم اختلاف داشتند خودش را در خانه جسی می‌کرد. مرتضی می‌توانست یک جوان مزوی قابل‌وسنی باشد و با کسی معاشرت نکند ولی رقابت‌های پارالمپیک این فرصت را او اختیار او گذاشت تا خودش را در معرض نمایش بگذارد. او حالا نماد کاروان پارالمپیک ایران، صاحب دو مدال طلای پارالمپیک و یکی از نمادهای این رقابت‌هاست. داستان زندگی قهرمانان پارالمپیک حقیقتاً جذاب است. برخی از آنها از ابتدای زندگی با معلولیت به دنیا آمده و با شرایطشان کنار آمده‌اند و برخی یکباره در میانه زندگی بر اثر حادثه‌ای دچار این وضعیت شده‌اند. سوزانا هکست، قهرمان تیم بریتانیا، زمانی اسب‌دوانی آینده‌دار بود اما حادثه‌ای ترازیک روی اسب زندگی او را برای همیشه تغییر داد. این سقوط باعث صدمه به ستون فقرات، شکستگی کتف، آسیب به لگن و مصدومیت او از ناحیه سر شد. او به خاطر دارد که المپیک ۲۰۱۲ لندن را از روی تختش در بیمارستان تماشا کرده است. این ورزشکار ۳۳ساله تأثیرگذار به حساب می‌آید؛ چون اجازه نداد ناتوانی معرفی‌ش باشد. او به اسب‌دوانی به همراه شنّا ادامه داد و در این سال‌ها موفقیت‌هایی در هر دو رشته کسب کرد. او حالا دارنده مدال طلا و دو رقابت‌های جهانی و اروپایی است و رکورد بریتانیا در شای آزاد ۵۰ و ۱۰۰ متر به‌همراه کپال پشت ۱۰۰ متر را در اختیار دارد.

بی‌بی‌سی: ژان‌پیر آدامز، بازیکن سابق تیم ملی فرانسه که ۳۹ سال گذشته را در حالت کما گذرانده بود، در ۷۳سالگی درگذشت. آدامز مارس ۱۹۸۲ برای جراحی زانو‌راهی بیمارستان شد و به دلیل اشتباه در تزریق داروی بی‌هوشی دیگر هوشیار نشد. او که در سنکال متولد شده بود، بیش از ۱۴۰ بازی برای «نیس» فرانسه انجام داده بود.

اسپوتنیک: ساخت مستندی از داستان عشق کریس رونالدو به نام‌زدش جورجیا توسط تفلیکس در فضای مجازی مورد توجه کاربران قرار گرفته است. این مستند قرار است ماجرای عشق فوق‌ستاره پرتغالی کریستیانو رونالدو و جورجیا رودریگس که فروشنده‌ای ساده بوده و تنها ساعتی ۱۰ پوند حقوق می‌گرفته و حالا زندگی‌اش رؤیایی شده است، به تصویر بکشد.

ایسنا: رئیس‌جمهور برزیل می‌گوید بشا دارد با صدور فرمانی اجرائی، قدرت شبکه‌های اجتماعی بزرگ همچون فیس‌بوک و توییتر برای کنترل و حذف حساب‌های کاربری را محدود کند. بولسونارو می‌گوید هدفش از وضع این دستور حفظ «آزادی بیان» است. چند بست فیس‌بوک و توییتر بولسونارو در سال گذشته از سوی این کمپانی‌ها به دلیل محتوای نامناسب حذف شد.

لوموند: «ژان پل بلمونود» بازیگر نامدار و از آخرین بازمانده‌های موج نوی سینمای فرانسه در ۸۸سالگی درگذشت. «زنفسی‌افشده»، «آن مرد از ریو»، «ترس بر فراز شهر»، «طغیانگر»، «آلیاکور»، «دستبرده»، «حرفه‌ای»، «تک‌تاز»، «کلاه» و «دزد پارسی» از مهم‌ترین فیلم‌هایی هستند که «بلموندو» در آنها نقش آفرینی کرده است. «بلموندو» آخرین بار در سال ۲۰۱۱ مقابل دوربین رفت.

یورونیوز: ساعدی قذافی، پسر معمر قذافی و بازیکن سابق پروچیا، اودینزه و سامپدرویا از زندان آزاد و راهی ترکیه شد. او از سال ۲۰۱۴ و پس از استرداد از نیجریه در زندان به سر می‌برد. یکی از اتهامات او قتل رشید ریانی، مربی باشگاه فوتبال الاتحاد طرابلس در سال ۲۰۰۵ بود که البته سال ۲۰۱۸ در این مورد تبرئه شد.

